

projev stal se v úmyslu, by byl ohrožený uveden ve strach a nepokoj; o této náležitosti se však soud vůbec v rozsudkových důvodech nezmiňuje. Při tom jest uvážiti, že první vyhrůžka byla dokonce kvalifikována jako vyhrůžka vraždou, aniž se soud vyjádřil o tom, zda a proč obžalovaný do svého projevu právě onen dalekosáhlý smysl vkládal.

### Čís. 4183.

**Svědkovsko právo vzdáti se svědectví záleží v případě druhého odstavce § 152 tr. ř. v tom, že se svědek může vzdáti svědectví vůbec, nelze-li odloučiti výpovědi, které se týkají ostatních obviněných, což zpravidla bude moci posouditi jen svědek sám.**

Pokud nejde o zmatek čís. 4 § 344 tr. ř. pro porušení předpisu § 152 odst. 2 tr. ř., usnesl-li se porotní soud (nesprávně), že svědek má právo vzdáti se svědectví jen ohledně příbuzného, aniž rozhodl, zda lze odloučiti výpověď ohledně ostatních obžalovaných.

Porušení předpisu § 325 odst. 2 tr. ř. tím, že byl porotcům do poradní síně dán i protokol svědka z přípravného vyšetřování, který nebyl při hlavním přelíčení čten (svědek se vzdal svědectví), nezakládá zmatek čís. 4 § 344 tr. ř.

Pojetí konkrétních okolností do hlavní otázky má za účel individualisovati žalobní čin, nikoliv umožniti obhajobu; stačí pojetí oněch okolností v té míře, by se zamezila záměna žalobního činu s jiným podobným trestným jednáním, a tím se vyloučilo nebezpečí, že by obžalovaný mohl býti stíhán znovu pro týž čin.

Pokud nebyl porušen předpis § 320 tr. ř., (§ 344 čís. 6 tr. ř.), nepřipustil-li soud k hlavní otázce na vraždu eventuální otázku na vzdálenou spoluvinu.

(Rozh. ze dne 29. května 1931, Zm II 52/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalované do rozsudku krajského jako porotního soudu v Opavě ze dne 18. října 1930, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem vraždy prosté podle §§ 134, 135 čís. 4 tr. zák., mimo jiné z těchto

#### d ů v o d ů:

Zmatečnou stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti podle § 344 čís. 4, 5, 6, 8 a 11 tr. ř. Nejzávažnější výtkou zmatečnou stížnosti je její námitka z důvodu zmatečnosti podle čís. 4 § 344 tr. ř., že byl při porotním líčení porušen předpis § 152 tr. ř. tím, že Gertruda B-ová, která je příbuznou spoluobžalované Vilemíny F-ové, vypovídala při hlavním přelíčení jako svědkyně ohledně stěžovatelky přes to, že prý nelze odloučiti její výpověď, týkající se stěžovatelky, od výpovědi, vztahující se na spoluobžalovanou Vilemínu F-ovou, ohledně níž se svědkyně podle § 152 čís. 1

tr. ř. vzdala práva svědčiti. Podle protokolu o hlavním líčení prohlásil předseda, když svědkyně Gertruda B-ová udala své generalie, usnesení porotního soudního sboru, že svědkyně má právo podle § 152 tr. ř. vzdáti se svědectví, ale jen ohledně Vilemíny F-ové, — načež se svědkyně ohledně této spoluobžalované vzdala svědectví a vypovídala ohledně ostatních obžalovaných. Lze připustiti, že tento postup porotního soudního sboru neodpovídal úplně předpisu § 152 tr. ř., který v prvním odstavci praví, že povinnosti vydati svědectví jsou sprostěny osoby uvedené pod čís. 1 a 2, který pak v druhém odstavci stanoví, že, je-li osoba, obesaná za svědka, v některém z poměrů uvedených pod čís. 1 a 2 jen k některému z několika obviněných, může se vzdáti svědectví, pokud jde o ostatní, jen, nelze-li odloučiti výpovědi, které se jich týkají, a který v posledním odstavci praví, že vyšetřující soudce (předseda hlavního líčení) má osoby pod čís. 1 uvedené, příbuzné a sešvakřené obviněného, jsou-li povolány za svědky, před výslechem neb alespoň, jakmile se dozví o jejich poměru k obviněnému, poučiti o jejich právu vzdáti se svědectví, a zapsati do protokolu prohlášení, jež o tom učiní. Z řečeného ustanovení druhého odstavce § 152 tr. ř. tedy plyne, že svědkovo právo na vzdání se svědectví záleží v případě, o němž pojednává toto ustanovení, v tom, že se svědek může vzdáti svědectví vůbec, nelze-li odloučiti výpovědi, které se týkají ostatních obviněných, což zpravidla bude moci posouditi jen svědek sám (srv. Lohsing, str. 330). Bylo proto povinností soudu, by svědkyni B-ovou v tomto smyslu poučil, a teprve, kdyby byla svědkyně prohlásila, že se vzdává svědectví vůbec, měl porotní soudní sbor, hledě k okolnostem případu, rozhodnouti, zda lze odloučiti výpověď ohledně ostatních obviněných, — k nimž svědkyně není v žádném z poměrů uvedených v § 152 odst. 1 čís. 1, — a zda proto přes to, že se svědkyně vzdala svědectví vůbec, přece nenastává její povinnost, vypovídati ohledně těchto obžalovaných. Přes to však, že shora vylíčený postup porotního soudního sboru nehoví úplně předpisu § 152 tr. ř., neshledává zrušovací soud, že tento postup zakládá vytýkaný důvod zmatečnosti podle § 344 čís. 4 tr. ř., a to vzhledem k předposlednímu odstavci § 344 tr. ř., podle něhož nemohou důvody zmatečnosti, uvedené pod čís. 3 až 6 § 344 tr. ř., býti uplatňovány na prospěch obžalovaného, je-li nepochybně patrné, že formální vada nemohla na rozhodnutí působiti způsobem obžalovanému nepříznivým. O tom, že v souzeném případě nemohl vytčený formální poklesek porotního soudního sboru působiti na rozhodnutí způsobem stěžovatelce nepříznivým, nemůže býti pochybnosti, poněvadž výpověď svědkyně B-ové při hlavním přelíčení vyzněla zcela záporně. Na správnosti tohoto názoru nemění nic ani okolnost, vytýkaná zmatečností s hlediska § 344 čís. 8 tr. ř., že prý porotcům byl dán do poradní síně také protokol svědkyně Gertrudy B-ové, sepsaný v přípravném vyšetřování, ačkoli nebyl čten při hlavním přelíčení, čímž prý bylo porušeno ustanovení § 325 odst. druhý tr. ř. Tento tvrzený nesprávný postup porotního soudního sboru sám o sobě nezakládá zmatečnost podle § 344 čís. 4 tr. ř., ježto předpis § 325 odst. druhý tr. ř. nevyslovuje sankci zmatečnosti, —

a o zmatku podle čís. 8 nemůže tu býti vůbec řeči. Okolnost, že snad byl dán porotcům, jak tvrdí zmateční stížnost, proti předpisu § 325 odst. druhý tr. ř. do poradní síně také protokol svědkyně Gertrudy B-ové z přípravného vyšetřování, ač nebyl čten při hlavním přelíčení, není s to, by vyloučila nebo bránila použití předposledního odstavce § 344 tr. ř. co do ne zcela správného postupu soudu při výslechu svědkyně B-ové u hlavního líčení, neboť je jisto, že by stěžovatelčino postavení bylo bývalo spíše nepříznivější, kdyby byl porotní soudní sbor zprostil svědkyni vůbec povinnosti vydati svědectví, tedy i co do ostatních obžalovaných, neboť pak by byli porotci, když jim byl snad dán — arci neprávem — do poradní síně i její protokol z přípravného vyšetřování, měli při svém hlasování po ruce jen tuto její původní, usvědčující, žádným pozdějším seznáním neseslabenou výpověď, kdežto tak, jak se věc skutečně sběhla, byl případný dojem porotců z původní, při hlavním líčení nepřechtené výpovědi svědkyně B-ové ne-li setřen, tedy alespoň seslaben tím, že svědkyně, vzdavši se ohledně obžalované Vilemíny F-ové svědectví, ohledně ostatních obžalovaných, tedy i ohledně stěžovatelky vypovídala nejen úplně negativně, nýbrž i výslovně udala, že vše to, co vypověděla dříve u vyšetřujícího soudce a u četnictva, není pravda a že prý tehdy lhala. Z toho všeho plyne, že první vytčená formální vada ani ve spojení s případnou druhou vadou nemohla na rozhodnutí působiti způsobem stěžovatelce nepříznivým, takže výtky zmateční stížnosti, uplatňující porušení předpisů § 152 tr. ř., není opodstatněna.

Zmatek podle čís. 6 § 344 tr. ř. shledává zmateční stížnost v tom, že porotní dvůr soudní porušil: a) předpis § 318 tr. ř., nepojav do hlavní otázky na zločin vraždy bližší označení doby podle hodiny denní nebo noční, kdy byla vražda spáchána, a že v ní neuvedl, jakým způsobem obžalovaní vztáhli ruku na H-a a jakým činným způsobem při jeho usmrcení spolupůsobili; b) předpis § 320 tr. ř., nepřipustiv ohledně stěžovatelky eventuální otázku na vzdálenou spoluvinu, navrženou státním zástupcem, k jehož návrhu se připojil obhájce obžalované. Obě výtky jsou bezpodstatné. K a): pojetí konkrétních okolností do hlavní otázky má v § 318 tr. ř. za účel jen individualisovati žalobní čin (nikoliv tedy také umožniti obhajobu, jak mylně tvrdí zmateční stížnost, při čemž ostatně nelze vůbec seznati, jak by větší nebo menší měrou individualisace mohla býti dotčena obhajoba obžalované); tomuto zákonnému požadavku vyhoví porotní soudní dvůr úplně, pojme-li do hlavní otázky konkrétní okolnosti v té míře, by se zamezila záměna žalobního činu s jiným podobným trestným jednáním, a tím se vyloučilo nebezpečí, že by obžalovaný mohl býti stíhán znovu pro týž čin. V souzeném případě individualisoval soud žalobní čin v první hlavní otázce dostatečně, pojav do ní místo a den spáchaného činu, a vytknuv, že stěžovatelka a její manžel společně s dalšími spolupachateli jednali proti Josefu H-ovi v úmyslu, by ho usmrtili, — uškrativše ho, — takovým způsobem, že z toho vzešla jeho smrt. Jest zřejmo, že touto úpravou hlavní otázky, souhlasící s obžalobou, jest náležitě postaráno o zřetelné označení činu i po stránce skutkové, a tak zabezpečen účel, sledovaný ustanovením

§ 319 tr. ř. K b): Podle ustanovení § 320 tr. ř. jest porotní dvůr soudní povinen dáti otázku eventuální, byly-li při hlavním přelíčení buď tvrzeny neb aspoň naznačeny nebo vůbec vyšly najevo takové okolnosti, jež by, kdyby byly pravdivé, podmiňovaly jiné, mírnější posouzení činu, z něhož byl obžalovaný obviněn; zmateční stížnost se ani nepokouší doličiti, že v souzeném případě jest tento zákonný předpoklad pro eventuální otázku splněn. Poukazujíc jen na domnělou nejasnost a neurčitost výsledků průvodního řízení, z nichž prý nelze posouditi, kdo je přímým a kdo vzdáleným pachatelem, na »neplatný« protokol desetileté svědkyně Gertrudy B-ové z přípravného řízení (který při hlavním přelíčení vůbec nebyl čten), na domnělý nedostatek pohnutky k zavraždění H-a obžalovanými, na protokol manželů F-ových — dovozuje, že eventuální otázka měla býti dána v zájmu spravedlnosti a lidskosti. Než tímto způsobem nedoličuje uplatněný zmatek po zákonu, ježto ani z výpovědi svědkyně B-ové při hlavním přelíčení (její výpověď z přípravného řízení nebyla vůbec čtena a musí zůstatí bez povšimnutí), ani ze seznání manželů F-ových, ani z obhajoby obžalovaných, kteří čin popřeli vůbec a nehájili se způsobem, který by odůvodňoval dáti navrženou eventuální otázku, a ani z ostatních výsledků provedeného řízení nevyšly najevo okolnosti, jež by poukazovaly na vzdálenější jen účast stěžovatelky při usmrcení H-ově, a odůvodnily eventuální otázku. Soud tedy právem zamítl návrh s odůvodněním, že průvodní řízení nedalo žádnou oporu pro takovou eventuální otázku ohledně obžalovaných, pro něž byla otázka žádána.

#### Čís. 4184.

**Shledal-li soud v jednání, kvalifikovaném obžalobou jako zločin § 81 tr. zák., jen urážku skutkem, jest povinen učiniti skutkové zjištění i ohledně okolností, podmiňujících podle druhého odstavce § 313 tr. zák. použití vyšší trestní sazby; neučinil-li tak, nehodnotiv svědeckou výpověď v tomto směru, jde o vadu neúplnosti rozsudku podle § 281 čis. 5 tr. ř., sloužící k doličení předpokladu zmatku čis. 11 § 281 tr. ř.**

(Rozh. ze dne 30. května 1931, Zm II 255/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu trestního v Brně ze dne 26. dubna 1930, jímž byl obžalovaný uznán vinným přestupkem podle § 312 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc přikázal nyní příslušnému okresnímu soudu ve Slavkově, by ji znova projednal a rozhodl.

#### D ů v o d y:

Podle § 262 tr. ř. má nalézací soud, má-li za to, že skutečnosti, na nichž se zakládá obžaloba, netvoří samy o sobě ani ve spojení s okol-